

Briselē, 14.12.2020.
COM(2020) 807 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par SFPS fonda, *EFRAG* un *PIOB* darbībām 2019. gadā

1. ZIŅOJUMA MĒRĶIS UN JOMA

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 258/2014¹, kas grozīta ar Regulu (ES) 2017/827², Eiropas Savienība līdzfinansē trīs organizācijas, kas darbojas finanšu pārskatu un revīzijas jomā: Starptautisko Finanšu pārskatu standartu fondu (SFPS fondu), Eiropas Finanšu pārskatu padomdevēju grupu (*EFRAG*) un Sabiedrības interešu uzraudzības padomi (*PIOB*). Līdzfinansējuma programma izpaužas kā darbības piešķirumi.

Saskaņā ar regulas 9. panta 3. punktā noteikto šā ziņojuma mērķis ir ziņot par 2019. gada aktualitātēm minēto trīs struktūru darbībā³. Tomēr tajā ir iekļauti vairāki notikumi, kas norisinājās 2020. gadā un ko arī ir lietderīgi pieminēt šajā ziņojumā (piemēram, jaunas problēmas, kas radušās saistībā ar Eiropas Rīcības plānu ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai (2018) vai globālās Covid-19 pandēmijas dēļ).

Saistībā ar Stolojana ziņojumu⁴ un atbilstoši 9. apsvērumam regulā, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 258/2014, šajā ziņojumā tiek sniegts arī Komisijas novērtējums par šo trīs struktūru pārvaldību, jo īpaši attiecībā uz interešu konfliktu novēršanu, pārredzamību, ekspertu dažādību, dažādiem finansējuma avotiem, publisko pārskatatbildību un publisku piekļuvi dokumentiem.

1.1. ZIŅOJUMA STRUKTŪRA

Ziņojuma struktūra ir šāda.

- **2. iedaļa. Starptautisko Finanšu pārskatu standartu fonds** — sniedz pārskatu par SFPS fonda darbībām un tā pārvaldību 2019. gadā.
- **3. iedaļa. Eiropas Finanšu pārskatu padomdevēja grupa** — sniedz pārskatu par *EFRAG* darbībām un tās pārvaldību 2019. gadā.
- **4. iedaļa. Sabiedrības interešu uzraudzības padome** — sniedz pārskatu par *PIOB* darbībām un tās pārvaldību 2019. gadā.
- **5. iedaļa. Secinājumi** par finansējuma programmas atbilstību.

¹ OV L 105, 8.4.2014., 1. lpp.

² OV L 129, 19.5.2017., 24. lpp.

³ Pēdējais programmas novērtējums bija iekļauts 2019. gada ziņojuma par SFPS fonda, *EFRAG* un *PIOB* darbībām 2018. gadā 3. pielikumā (29.10.2019., COM(2019) 549 final).

⁴ A8-0172/2016 — Ziņojums par Starptautisko grāmatvedības standartu (*IAS*) izvērtējumu un Starptautisko Finanšu pārskatu standartu fonda (SFPS fonda), Eiropas Finanšu pārskatu padomdevējas grupas (*EFRAG*) un Sabiedrības interešu uzraudzības padomes (*PIOB*) darbībām.

2. STARPTAUTISKO FINANŠU PĀRSKATU STANDARTU FONDS

2.1. SFPS DARBĪBU PĀRSKATS

2.1.1. STANDARTU NOTEIKŠANA

2019. gada septembrī Starptautisko grāmatvedības standartu padome (*IASB*) pabeidza projekta “IBOR reforma un tās ietekme uz finanšu pārskatiem” pirmo posmu, publicējot grozījumus 9. starptautiskajā finanšu pārskatu standartā (SFPS) “Finanšu instrumenti” un tā priekštecī 39. starptautiskajā grāmatvedības standartā (SGS) “Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana”. Galvenais mērķis bija apskatīt pašreizējo riska ierobežošanas attiecību ietekmi uz uzskaites procedūru pirms faktisko etalonlikmju aizvietošanas. Projekta otro posmu *IASB* ievadīja 2020. gada augustā. *IBOR* projekta otrā posma mērķis ir nepieļaut, ka SFPS izraisa nevēlamas sekas uzskaites jomā, jo īpaši riska ierobežošanas uzskaites jomā, kad tiks faktiski īstenota etalonlikmju aizvietošana.

2019. gadā *IASB* sagatavoja grozījumus 17. SFPS “Apdrošināšanas līgumi”, kurus pieņēma 2020. gada jūnijā. Šo grozījumu mērķis ir samazināt īstenošanas izmaksas un atvieglot uzņēmumu pienākumu izskaidrot ieguldītājiem un citām personām to, kādi ir 17. SFPS piemērošanas rezultāti. Šajā saistībā *IASB* pieņēma lēmumu atlikt 17. SFPS spēkā stāšanās datumu no 2021. gada 1. janvāra uz 2023. gada 1. janvāri un pagarināt apdrošināšanas nozarei piešķirto 9. SFPS “Finanšu instrumenti” fakultatīvo atlikšanas termiņu.

Kopš 2020. gada marta Covid-19 globālā pandēmija ir izraisījusi ārkārtas situāciju sabiedrības veselības jomā un attiecīgu daudzu globālās ekonomikas daļu apturēšanu. Rezultātā *IASB* un tās personāls ir sācis sniegt atbalstu ieinteresētajām personām, atbildot uz jautājumiem par SFPS standartu piemērošanu saistībā ar Covid-19, sniedzot īpašus atvieglojumus uzskaites jomā un pielāgojot padomes darba plānu, tostarp atliekot mazāk svarīgas apspriešanas. Viens piemērs ir 16. SFPS “Noma” grozījums, ar ko atvieglota uzskaites veikšana subjektiem attiecībā uz nomas atvieglojumiem, kas ir saistīti ar Covid-19, piemēram, īres brīvdienām un īres maksas pagaidu samazinājumiem.

Pilns pārskats par *IASB* standartu noteikšanas darbībām, tostarp Starptautisko finanšu pārskatu standartu interpretācijas komitejas (SFPSIK) darbu, un pašreizējām apstiprināšanas procedūrām ir sniegts šā ziņojuma 1. papildinājumā.

Visbeidzot, SFPS fonds atjaunināja arī SFPS taksonomiju, lai atspoguļotu jauno standartu un grozījumu ietekmi⁵.

⁵ Eiropas Savienības nodrošinātais finansējums atbalsta arī savlaicīgus atjauninājumus SFPS taksonomijā, ko izmanto par pamatu Eiropas vienotajam elektroniskajam formātam.

2.1.2. PĒTNIECĪBAS PROJEKTI

IASB 2017.–2021. gada darba plāna mērķis ir uzlabot un atbalstīt pašreizējos standartus, veicināt labāku komunikāciju un atbalstīt ieviešanu. *Komunikācijas uzlabošanas projekta* ietvaros IASB 2019. gadā pabeidza tehniskās diskusijas un decembrī publicēja dokumenta projektu “Vispārējā iesniegšana un informācijas atklāšanas prasības” (“General Presentation and Disclosures”) — tajā ir ierosināti uzlabojumi primāro finanšu pārskatu struktūrā un saturā, īpašu uzmanību pievēršot finanšu darbības pārskatiem.

IASB arī turpināja pētniecības projektu par ieguves darbībām, lai apsvērtu 6. SFPS “Minerālresursu izpēti un novērtēšana” iespējamo aizstāšanu.

Turpinot darbu pēc 3. SFPS “Uzņēmējdarbības apvienošana” pēcieviešanas pārbaudes, padome izpētīja iespējamās nemateriālās vērtības uzskaites vienkāršojumus un mērķtiecīgus uzlabojumus vērtības samazinājuma pārbaudē un 2020. gada pirmajā ceturksnī izdeva diskusiju dokumentu.

2019. gadā IASB uzsāka 10. SFPS “Konsolidētie finanšu pārskati”, 11. SFPS “Kopīgas struktūras” un 12. SFPS “Informācijas atklāšana par līdzdalību citos uzņēmumos” pēcieviešanas pārbaudes.

2.1.3. MVU SFPS VISAPTVEROŠA PĀRSKATĪŠANA

2019. gadā IASB uzsāka *MVU paredzēto SFPS* otro visaptverošo pārskatīšanu ar mērķi saskaņot *MVU paredzētos SFPS* ar visiem SFPS standartiem, neradot nepamatotas izmaksas un slogu MVU. 2020. gada janvārī IASB publicēja informācijas pieprasījumu.

2.2. VISPĀRĒJIE PRINCIPI, SASKAŅĀ AR KURIEM IZSTRĀDĀTI JAUNIE STANDARTI

2.2.1. VISPĀRĒJIE PRINCIPI

Pienācīga procesa principi attiecībā uz IASB un SFPSIK standartu noteikšanu ir noteikti *Pienācīga procesa rokasgrāmatā*. To piemērošanu pārrauga īpaša pilnvaroto komiteja, kas zināma kā Pienācīga procesa pārraudzības komiteja (PPPK). 2019. gadā PPPK turpināja pārskatīt *Pienācīga procesa rokasgrāmatu* ar mērķi uzlabot standartu efektivitāti. Pārskatītā rokasgrāmata tika publicēta 2020. gada augustā. Viens no jaunajiem principiem paredz, ka nākotnē IASB publicēs paskaidrojošus materiālus, lai risinātu ieviešanas jautājumus, kas izriet no izdota standarta pirms tā piemērošanas datuma.

Pārskatītajā *Pienācīga procesa rokasgrāmatā* ir noteikts, ka IASB seku izvērtējumos galvenā uzmanība būtu jāpievērš uzlabojumiem finanšu pārskatu sniegšanā, ņemot vērā ieviešanas izmaksas, kā arī to, kādā veidā uzlabota pārredzamība var ietekmēt finanšu stabilitāti. Tajā ir arī iekļauts seku izvērtējums visā standartu noteikšanas procesā. Attiecībā uz jauno finanšu pārskatu sniegšanas prasību plašāko ekonomisko ietekmi ierosinātajos grozījumos tiek uzsvērts

gadījumā var novērtēt konkrētu ekonomisko ietekmi. Pārskatītā versija nav Eiropas Komisijas kā Uzraudzības padomes locekles vēlmēm pilnībā atbilstoša, jo tā varētu nepietiekami mazināt neatbilstību starp IASB ietekmes novērtējuma ierobežoto darbības jomu un Eiropas sabiedriskā labuma apstiprināšanas kritērijiem, kas noteikti SGS regulā.

2.3. PĀRVALDĪBA, INTEGRITĀTE UN PĀRSKATATBILDĪBA

2.3.1. PĀRSKATS

SFPS fonds ir bezpeļņas organizācija, kas dibināta saskaņā ar Delavēras štata (Amerikas Savienotās Valstis) Vispārējo uzņēmēj sabiedrību likumu un darbojas Apvienotajā Karalistē kā aizjūras uzņēmums.

SFPS fondu pārvalda padome, kurā darbojas 22 pilnvarotie, kas ir kolektīvi atbildīgi par vispārēju pārraudzību un IASB locekļu iecelšanu. Pilnvarotie 2019. gadā tikās trīs reizes. Pilnvaroto iecelšana ir pakļauta proporcionālam sadalījumam pēc ģeogrāfiskās izcelsmes, un to iepriekš apstiprina Uzraudzības padome, kas paredzēta saiknes nodrošināšanai ar publiskām iestādēm. Eiropas Komisija ir Uzraudzības padomes locekle. Uzraudzības padome 2019. gadā tikās divas reizes. IASB ir 14 locekļi, kurus iecel pilnvarotie un uz kuriem attiecas arī ģeogrāfiskā līdzsvara prasības. IASB locekļus izvirza uz piecu gadu pilnvaru termiņu, kas ir atjaunojams vienu reizi. IASB ir atbildīga par standartu noteikšanu. Tā 2019. gadā ir organizējusi 13 padomes sanāksmes. Pilnvarotie iecel arī 14 SFPSIK locekļus, kuru uzdevums ir interpretēt SFPS standartu piemērošanu un sniegt norādes par finanšu pārskatu sagatavošanas jautājumiem. Turklāt SFPS konsultatīvā padome nodrošina forumu organizāciju un privātpersonu dalībai. Pilnvarotie iecel tās locekļus, kas apspriežas ar padomi par lēmumiem, kuri attiecas uz lieliem projektiem.

2.3.2. PĀRREDZAMĪBAS NOTEIKUMI

Principā visas IASB un SFPSIK sanāksmes ir atvērtas sabiedrībai. To darba kārtība tiek publicēta iepriekš, un pašas sanāksmes var skatīties tīmekļlapaidē.

Attiecībā uz pārredzamības reģistriem — 2019. gada augustā SFPS fonds ieviesa ieinteresēto personu iesaistes reģistru attiecībā uz IASB padomes locekļu darbu. Šo reģistru reizi ceturksnī publicē fonda tīmekļa vietnē⁶, un tajā ir uzskaitītas tikšanās ar ieinteresētajām personām. Pirmais ziņojums tika publicēts 2019. gada decembrī.

2.3.3. IEINTERESĒTO PERSONU PĀRSTĀVĪBA

Atbilstīgi 2015. gada pilnvaroto veiktajai struktūras un efektivitātes pārskatīšanai pilnvaroto ģeogrāfiskajam sadalījumam būtu jāatspoguļo pasaules kapitāla tirgi un jāievēro ģeogrāfiskā

⁶ Skatīt saitē <https://www.ifrs.org/groups/international-accounting-standards-board/pages/board-member-external-engagement>.

līdzsvara prasība, lai saglabātu līdzvērtīgu pārstāvību Amerikas, Āzijas un Okeānijas un Eiropas starpā.

SFPS fonda statūti pieprasa iecelt sešus pilnvarotos no katra no šiem trim reģioniem, kā arī vienu pilnvaroto no Āfrikas un trīs pilnvarotos no jebkuras teritorijas, lai nodrošinātu vispārēju ģeogrāfisko līdzsvaru. Tāpat arī kritēriji IASB padomes locekļu iecelšanai pieprasa iecelt četrus locekļus no katra reģiona, vienu locekli no Āfrikas un vienu locekli no jebkuras teritorijas.

2019. gada 1. janvārī tika iecelti trīs jauni SFPS fonda pilnvarotie (*Sarah J. Al Suhaimi* [Citi reģioni]; *Dr. Suresh Kana* [Āfrika] un *Kazuyuki Masu* [Āzija un Okeānija], kā arī viens pilnvarotais tika iecelts atkārtoti (*Guillermo Babatz* [Ziemeļamerika un Dienvidamerika]).

SFPS konsultatīvo padomi 2019. gada 31. decembrī veidoja 51 organizācija ar 50 atsevišķiem locekļiem. Eiropas Komisija piedalās kā novērotāja. Papildus arī Eiropas Centrālā banka (ECB) un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) ir SFPS konsultatīvās padomes locekles.

2.3.4. PĀRSKATATBILDĪBA ATTIECĪBĀ PRET EIROPAS PARLAMENTU

Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/827⁷ Eiropas Parlamentā jāiesniedz pilnīgs pārskats par SFPS izstrādi. Ikgadējā viedokļu apmaiņa starp Eiropas Parlamenta Ekonomikas un monetāro komiteju (ECON), IASB priekšsēdētāju *Hans Hoogervorst* un SFPS fonda Pilnvaroto padomes priekšsēdētāju *Erkki Liikanen* notika 2019. gada 26. februārī un 2020. gada 18. februārī.

2.3.5. INTEREŠU KONFLIKTU NOVĒRŠANA

SFPS fonda pilnvarotos ieceļ uz trīs gadu pilnvaru termiņu, kas ir atjaunojams vienu reizi, un tiem ir jāapņemas darboties sabiedrības interesēs. Pēc Uzraudzības padomes pieprasījuma 2018. gadā tika pieņemta pārskatīta interešu konfliktu politika. Tā ievieš principu, ka pilnvarotais un Uzraudzības padomes loceklis nevar būt nodarbināts vienā un tajā pašā organizācijā. Tomēr tā arī ļauj Pilnvaroto padomes priekšsēdētājam izņēmuma gadījumos atkāpties no šā principa.

Tikai viens IASB loceklis drīkst strādāt nepilnu slodzi. SFPS fonda statūtos ir paredzēts, ka pilnas slodzes padomes locekļiem jāizbeidz visas darba attiecības un saistības, kas varētu ietekmēt viņu neatkarību. Nav atļauta ne darba devēja organizēta norīkošana, ne atgriešanās pie bijušā darba devēja.

2.3.6. FINANSĒJUMA SADALĪJUMS

SFPS fonds 2019. gadā no Eiropas Savienības saņēma 4,7 miljonus EUR lielu piešķirumu, kas veido 20,7 % no kopējā saņemtā finansējuma. SFPS fonda sadalījums liecina, ka ES bija

⁷ 7. apsvērums.

lielākais ieguldītājs, apsteidzot starptautiskus grāmatvedības uzņēmumus, kuru ieguldījums 2019. gadā veidoja 19,8 %.

Pēdējos gados novērotā SFPS fonda saņemto iemaksu lejupslīdošā tendence turpinājās arī 2019. gadā. Paziņotās iemaksas 2019. gadā bija samazinājušās par 10,8 % (ņemot vērā valūtas kursa svārstību ietekmi — par 10,6 %). Visnozīmīgākie iemaksu samazinājumi bija novērojami Dienvidāfrikā (-95 %), Spānijā (-71 %), Honkongā (-67 %), Brazīlijā (-48%), Amerikas Savienotajās Valstīs⁸ (-34 %), starptautiskajos revīzijas tīklos (-30 %), Šveicē (-19 %) un Vācijā (-9 %). Finansējuma sadalījums pa galvenajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem ir sniegts 2. *papildinājumā*. Ir skaidri redzams tas, ka, neraugoties uz vienlīdzīgu ES un ASV pārstāvību Pilnvaroto padomē (katrai seši pilnvarotie) un IASB (katrai četri padomes locekļi), reģiona “Ziemeļamerika un Dienvidamerika” veiktās iemaksas veido tikai līdz 5,1 % no fonda finansējuma, turpretī Eiropa un Āzijas un Okeānijas reģions iemaksā attiecīgi 38,5 % un 33,5 % no kopējām iemaksām. ES budžeta un dalībvalstu relatīvā daļa salīdzinājumā ar 2018. gadu ir palielinājusies (no 35,8 % līdz 38,5 %). Starptautisko revīzijas tīklu paziņoto iemaksu samazinājumu daļēji kompensēja komerciāla vienošanās, kuras rezultātā palielinājās ieņēmumi no licencēšanas.

SFPS fonds ziņoja par neto pārpalikumu 3,8 miljonu GBP apmērā. Kopējais nesadalītais pārpalikums 2019. gada 31. decembrī bija 38,1 miljons GBP.

3. EIROPAS FINANŠU PĀRSKATU PADOMDEVĒJA GRUPA

3.1. EFRAG DARBĪBU PĀRSKATS

EFRAG darbu var iedalīt trīs galvenajās kategorijās:

- *EFRAG* galvenais uzdevums aizvien ir sniegt ieteikumus Eiropas Komisijai par to, vai jaunie vai pārskatītie SFPS standarti atbilst apstiprināšanas kritērijiem, kas noteikti SGS regulā par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu. Šajos kritērijos ir ietverta prasība sniegt “patiesu un skaidru priekšstatu” un vairo Eiropas sabiedrisko labumu. Testēšanas pasākumi uz vietas, pētījumi, ietekmes novērtējumi un informēšanas pasākumi veido būtisku daļu no *EFRAG* apstiprināšanas darba.
- *EFRAG* otrais svarīgais uzdevums ir ar SFPS saistīts darbs, kurš ietver pētniecības darbu un aktivitātes, kas veicina IASB standartu noteikšanas darbu, lai nodrošinātu, ka Eiropas uzskati par finanšu pārskatu izstrādi ir skaidri definēti IASB standartu noteikšanas procesā.
- 2019. gadā, īstenojot Komisijas rīcības plānu par ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanu (2018), tika paplašināta *EFRAG* darbības joma un izveidota Eiropas Korporatīvo pārskatu laboratorija (turpmāk “laboratorija”), kas sāka darboties 2019. gada februārī, kad darbu

uzsāka laboratorijas projekta darba grupa, kas atbild par klimatiskās informācijas sniegšanu.

3.1.1. APSTIPRINĀŠANAS DARBĪBAS

2019. gadā *EFRAG* darba programmas pamatā lielā mērā aizvien bija *IASB* standartu noteikšanas lēmums grozīt 17. SFPS “Apdrošināšanas līgumi”. *EFRAG* 2019. gada septembrī sniedza komentārus par ierosinātajiem 17. SFPS grozījumiem. *IASB* 2020. gada jūnijā izdeva pārskatītos 17. SFPS grozījumus. Lai varētu nākt klajā ar apstiprinājuma ieteikumu projektu drīz pēc grozītā standarta publicēšanas, *EFRAG* turpināja darbu tās apstiprinājuma ieteikumu projekta izstrādē.

2019. gada otrajā pusē *EFRAG* īstenotie sagatavošanās darbi attiecībā uz apstiprinājuma ieteikumiem kļuva vēl intensīvāki un tos papildināja dialogi un sadarbība ar Eiropas apdrošināšanas ekspertiem no dažādām ieinteresēto personu grupām, kas ir pārstāvētas *EFRAG* Apdrošināšanas uzskaites darba grupā (*EFRAG IAWG*). Papildus uzmanība ir pievērsta atsevišķiem tematiem, īstenojot īpašas aptaujas plašākās grupās. *EFRAG* Tehnisko ekspertu grupa (*EFRAG TEG*) un *EFRAG* padome ir bijusi iesaistīta katrā posmā.

EFRAG arī pasūtīja atjauninātu 2018. gada ekonomikas pētījumu tādās jomās kā nozares tendences, iespējamā ietekme uz konkurenci par kapitālu un klientiem un iespējamā ietekme uz apdrošināšanas produktu un apdrošinātāju pakalpojumu piedāvājumiem.

EFRAG palīdzēja paātrināt *IBOR* reformas pirmā posma apstiprināšanas procesu, lai nodrošinātu, ka grozījumi 39. SGS un 9. SFPS par finanšu instrumentiem būtu savlaicīgi stājušies spēkā, lai uzņēmumu 2019. gada finanšu pārskatos izvairītos no iespējamām uzskaites pārrāvumiem, kas izriet no *IBOR* reformas.

EFRAG sekretariāts 2018. gadā izmēģinājuma kārtā veica agrīnā posma analīzi attiecībā uz *IASB* diskusiju dokumentu “Finanšu instrumenti ar pašu kapitāla iezīmēm (*FICE*)”, ievērojot *EFRAG* aicinājumu veikt ietekmes analīzi visā standarta noteikšanas procesā, nevis tikai tā beigās. *EFRAG* sekretariāts publicēja darba dokumentu par agrīnā posma analīzi 2019. gada februārī. *EFRAG* arī veica agrīnā posma analīzi, gatavojot komentāru vēstules projektu par *IASB* publiskoto projektu “Vispārējā iesniegšana un informācijas atklāšanas prasības” (iepriekš zināms kā “Primārie finanšu pārskati”, kas tika izdots 2019. gada decembrī. Agrīnā posma analīzes rezultāti sniedza ieskatu par to, kā Eiropas ieinteresēto personu skatījumā jaunie *IASB* priekšlikumi ietekmēs to finanšu pārskatu sagatavošanu praksē.

EFRAG 2019. gadā piedalījās *IASB* rīkotajā apspriešanas procesā un pēc visu *IASB* priekšlikumu (publiskoto projektu un diskusiju dokumentu) sabiedriskās apspriešanas izdeva komentāru vēstules. Citas svarīgas jomas bija *IASB* projekti “Likmju regulēšanas pasākumi”, “Primārie finanšu pārskati”, “Vadības komentāri”, “Kopīgi kontrolēta uzņēmējdarbības apvienošana (*BCUCC*)” un “Nemateriālā vērtība un

3.1.2. PĒTNIECĪBAS PASĀKUMI

EFRAG pētniecības darbs 2019. gadā joprojām bija svarīga tā darbības daļa, jo tā ietekmēja *IASB* un veicināja starptautiskas debates, nodrošinot idejisko vadību Eiropai svarīgos jautājumos.

Balstoties uz 2018. gadā notikušu sabiedrisko apspriešanu par prioritātēm Eiropas dalīborganizāciju vidū, *EFRAG* 2019. gadā turpināja izstrādāt dokumentus “Labāka informācija par nemateriālajiem aktīviem”, “Kriptoalūtu aktīvi” un “Mainīgie un iespējamie maksājumi”. 2020. gada janvārī *EFRAG* publicēja akadēmiskās literatūras pārskatu par nemateriālajiem aktīviem. *EFRAG* arī publicēja diskusiju dokumentu “Pensiju plānu ar aktīvu atdeves iespēju uzskaitē”. Iesaistot Akadēmisko darba grupu un Akadēmisko tīklu, *EFRAG* uzlaboja sadarbību ar akadēmisko aprindu pārstāvjiem.

Visbeidzot, reaģējot uz Komisijas otro pieprasījumu izpētīt iespējamās alternatīvās uzskaites procedūras patiesās vērtības noteikšanai attiecībā uz ilgtermiņa ieguldījumu portfeļiem ar pašu kapitāla instrumentiem, *EFRAG* 2019. gada vasarā uzsāka sabiedrisko apspriešanu, lai apkopotu dalīborganizāciju viedokļus. *EFRAG* 2020. gada janvārī publicēja tās tehnisko ieteikumu *par alternatīvām uzskaites procedūrām patiesās vērtības noteikšanai attiecībā uz ilgtermiņa ieguldījumu portfeļiem ar pašu kapitāla instrumentiem un tiem pielīdzināmiem instrumentiem*, kā arī *EFRAG* sabiedriskās apspriešanas atsauksmju pārskatu.

3.1.3. EIROPAS LABORATORIJA UN NEFINANŠU INFORMĀCIJAS SNIEGŠANAS JOMA

Eiropas laboratorija ir izveidota, lai stimulētu inovācijas korporatīvo pārskatu jomā, apmainoties ar paraugpraksi, vienlaikus papildinot un sniedzot ieguldījumu *EFRAG* darbā finansiālās informācijas sniegšanas jomā. Eiropas laboratoriju veido Eiropas laboratorijas vadības grupa, kuras priekšsēdētājs ir *EFRAG* padomes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks — Komisijas korporatīvo pārskatu, revīzijas un kredītvērtējuma aģentūru struktūrvienības vadītājs, un projektu darba grupas.

Eiropas laboratorijas vadības grupa nepastarpināti atbild *EFRAG* dalībnieku pilnsapulcei. Eiropas laboratorijas vadības grupa atbild par Eiropas laboratorijas darba kārtību, tās projektu darba grupu dalībnieku norīkošanu, projektu ieviešanas pārraudzību, Eiropas laboratorijas popularizēšanu un tīklu mobilizēšanu.

Pēc 2018. gada decembrī izsludinātā kandidātu konkursa tika izveidota pirmā projekta darba grupa klimatiskās informācijas sniegšanai, un Eiropas laboratorija uzsāka pilnvērtīgu darbu 2019. gada februārī.

Pēc ieinteresēto personu aptaujas, kurā piedalījās gandrīz 50 dalībnieku, projekta darba grupa 2020. gada februāra sākumā publicēja tās interaktīvo, praktisko un uz rīcību vērsto ziņojumu. Projektā ir īpaši uzsvērtā laba pārskatu sniegšanas prakse, kā arī iespējamie veidi, kā uzlabot pašreizējo pārskatu sniegšanas praksi, piedāvājot divus papildinājumus par vispārēju klimata inform

publicēšana notika savlaicīgi, lai uzņēmumi un finanšu iestādes varētu to izmantot savu korporatīvo pārskatu sagatavošanā par 2019. gadu.

Eiropas laboratorijas vadības grupa 2019. gada trešajā ceturksnī īstenoja sabiedrisko apspriešanu par Eiropas laboratorijas darba kārtību nākotnē. Pamatojoties uz rezultātiem, darba grupa pieņēma lēmumu par otru Eiropas laboratorijas projektu, kurā īpaša uzmanība tiktu pievērsta pārskatu sniegšanai par nefinanšu riskiem, kā arī iespējām un saiknei ar uzņēmējdarbības modeli. Projekta darbība tika sākta 2020. gada otrajā ceturksnī.

Eiropas Komisija atbalsta šo jauno projektu un ir iesniegusi pieprasījumu par tehnisko ieteikumu, pilnvarojot *EFRAG* 2020. gada jūnijā sākt sagatavošanās darbus iespējamo Eiropas nefinanšu pārskatu sniegšanas standartu izstrādei. Minētie sagatavošanās darbi kļūtu par Eiropas nefinanšu pārskatu sniegšanas standartu izstrādes pamatu, ja likumdevēji pēc Nefinanšu informācijas atklāšanas direktīvas pārskatīšanas nolemtu, ka šādi standarti ir nepieciešami. Tos īstenošos projekta darba grupa (PDG), kuru 2020. gada septembrī izveidoja Eiropas laboratorija pēc izsludinātā kandidātu konkursa. Eiropas laboratorijas vadības grupa par PDG priekšsēdētāju ir iecēlusi *Patrick de Cambourg*, kurš šobrīd ir Grāmatvedības standartu iestādes (*Autorité des Normes Comptables*) vadītājs.

3.2. PĀRVALDĪBA, PĀRREDZAMĪBA UN PUBLISKĀ PĀRSKATATBILDĪBA

3.2.1. EFRAG PĀRVALDĪBA PĒC FILIPA MEISTADA (PHILIPPE MAYSTADT) ZIŅOJUMA IETEIKUMIEM

Ar *EFRAG* pārvaldības reformu, kas īstenota 2014. gada 31. oktobrī, tika uzlabots šīs organizācijas darbības pamatojums un pārstāvība un izveidots stabilāks process ES dalības nodrošināšanai standartu noteikšanas procesā. Pārvaldības reforma tika pabeigta 2016. gada jūlijā, *EFRAG* dalībnieku pilnsapulcē oficiāli ieceļot bijušo Eiropas Parlamenta deputātu Žanu Polu Gozesu (*Jean-Paul Gauzès*) — kuru izvirzīja Komisija⁹ un apstiprināja Eiropas Parlaments un Padome — *EFRAG* padomes priekšsēdētāja amatā. Viņa pilnvaru termiņš tika pagarināts vēl uz trim gadiem līdz 2022. gada 30. jūnijam.

Eiropas uzraudzības iestādes un ECB ir piekritušas būt par oficiāliem novērotājiem ar tiesībām uzstāties *EFRAG* padomē, nevis kļūt par pilntiesīgiem tās locekļiem. Tās ir būtiski sekmējušas *EFRAG* ietekmes analīzes sagatavošanu, jo īpaši finanšu stabilitātes jomā.

EFRAG padome visus savus secinājumus 2019. gadā pieņēma pilnīgi vienprātīgi bez vajadzības pēc vairākuma balsojuma. Saskaņā ar F. Meistada ziņojumu¹⁰ 2017. gadā novērotāja vieta tika izveidota tām Eiropas organizācijām, kas pārstāv privātos ieguldītājus (“tiešos lietotājus”).

⁹ Sk. Komisijas Lēmumu C(2019) 3760 final (22.5.2019.).

EFRAG padome katru gadu *EFRAG* dalībnieku pilnsapulces pārraudzībā izvērtē savu locekļu darbības rezultātus un lietderību. 2019. gada izvērtējums, kas aptvēra dažādus stratēģijas, pārvaldības un darbības jautājumus, liecina, ka kopumā pārvaldības struktūra ir darbojusies labi, kā rezultātā ir palielinājusies uzticēšanās organizācijai. Nolūkā vēl vairāk uzlabot *EFRAG* turpmāko darbību lietderību tika pieņemti daži ieteikumi. Uzticēšanos *EFRAG* un tās atpazīstamību paredzēts palielināt, īstenojot *EFRAG* komunikācijas stratēģiju un izveidojot komunikācijas komandu, ko vadīs *EFRAG* padomes priekšsēdētājs.

Ar iespējamiem interešu konfliktiem saistītas problēmas netika konstatētas. *EFRAG* iekšējos noteikumos ir izklāstītas prasības attiecībā uz interešu konfliktiem, un *EFRAG* padome ir izstrādājusi padomes locekļiem adresētu interešu konfliktu politiku, kas publicēta *EFRAG* tīmekļa vietnē. Minētās politikas mērķis ir nodrošināt uzticēšanos *EFRAG* kā organizācijai, kas strādā Eiropas sabiedrības interesēs. Politika ir paredzēta, lai novērstu situācijas, kurās var rasties konflikti vai iespaids par konfliktiem, kas attur no brīvām diskusijām, var būt par pamatu lēmumiem vai darbībām, kuras neatbilst plašas Eiropas sabiedrības vai *EFRAG* interesēm, vai liek domāt, ka *EFRAG* ir rīkojusies nepareizi. *EFRAG* padomes locekļi un darbinieki katru gadu paraksta deklarācijas, ar ko apliecina savu neatkarību.

3.2.2. PĀRREDZAMĪBAS NOTEIKUMI

2019. gadā apkopotie pierādījumi liecina, ka kopumā *EFRAG* procesa pareiza norise turpina būt atbilstoša ieinteresēto personu vajadzībām. To apliecina pārredzama informācijas plūsma starp visām iesaistītajām pusēm. *EFRAG* turpina apliecināt savu apņemšanos sadarboties ar Komisiju, lai sasniegtu pārredzamības standartus, kas ir pat augstāki par tiem, kurus tā piemēroja agrāk. Tas ir svarīgi, lai nodrošinātu, ka jaunie SFPS standarti atbilst Eiropas vajadzībām.

Šis laika gaitā *EFRAG* izstrādātais pārredzamais publiskais pienācīgais process dod iespēju visām dalīborganizācijām no Eiropas paust savu nostāju, lai *EFRAG* to izskatītu; šāds process nodrošina, ka *EFRAG* nostājas noteikšanā tiek ņemta vērā Eiropā pastāvošā grāmatvedības un ekonomikas modeļu un uzskatu dažādība.

Turklāt pienācīgā procesa ietvaros *EFRAG* publicē nostājas projektus sabiedriskās apspriešanas vajadzībām, veic testēšanas pasākumus uz vietas un cita veida seku izvērtējumus, organizē informēšanas pasākumus (daži no tiem ir īpaši paredzēti lietotājiem) un veic īpašas aptaujas, kā arī publicē rezultātus atsauksmju pārskatos un savu galīgo nostāju. *EFRAG* palīdz noteikt uz pierādījumiem balstītus standartus, veicot kvantitatīvus pētījumus, kas nodrošina informāciju diskusijā par *EFRAG* komentāru vēstulēm un apstiprinājuma ieteikumiem un kas pakāpeniski iegūst arvien lielāku nozīmi *EFRAG* pētnieciskajā darbā.

tiek pārraidītas tīmeklī, ļaujot ieinteresētajām personām vērot diskusijas ne tikai reālajā laikā, bet arī pēc tam, kad sanāksmes ir notikušas. *EFRAG* TEG diskusiju pamatā ir informācija, kas saņemta no *EFRAG* SNKF un *EFRAG* specializētajām darba grupām un padomdevēju grupām.

Informācija, kas saņemta no *EFRAG* lietotāju komitejas, ir būtiski svarīga *EFRAG* darbam. Šo grupu, kā arī *EFRAG* padomes un *EFRAG* TEG dažādība gan ģeogrāfiskā, gan profesionālā ziņā, kā arī pārredzamais publiskais pienācīgais process nodrošina, ka *EFRAG* pienācīgi ņem vērā visus dažādos skatpunktus.

EFRAG padome regulāri saņem ziņojumus par visām sanāksmēm, kurās piedalās *EFRAG* darbinieki un citas personas (izņemot kārtējās administratīvās sanāksmes). Šie ziņojumi apkopotā veidā tiek iekļauti galīgajos piešķirumu ziņojumos, ko *EFRAG* iesniedz Komisijai.

EFRAG katru gadu publicē gada pārskatu, kas nodrošina pilnīgu pārredzamību par tās pārvaldību, finanšu struktūru un galvenajām darbībām attiecīgajā gadā. 2019. gada pārskats tika publicēts 2020. gada 19. maijā¹¹.

Visbeidzot, *EFRAG* padome 2019. gada 9. jūlijā apstiprināja Publiskās pārredzamības reģistru, kurā ir apkopotas visas padomes priekšsēdētāja, TEG priekšsēdētāja un *EFRAG* izpilddirektora sanāksmes un konferences.

3.2.3. EFRAG PĀRVALDĪBAS STRUKTŪRAS PLAŠA PĀRSTĀVĪBA UN PUBLISKĀ PĀRSKATATBILDĪBA

EFRAG dalīborganizāciju atsauksmes par pieeju *EFRAG* pārvaldības struktūrai, kas veicina plašu interešu pārstāvību un publisku pārskatatbildību, 2019. gadā kopumā ir bijušas pozitīvas. *EFRAG* saglabā modrību, lai garantētu neitralitāti un objektivitāti lēmumu pieņemšanas procesā.

EFRAG savā padomē, tehnisko ekspertu grupā, darba grupās un padomdevēju grupās, kā arī Eiropas laboratorijas vadības grupā un tās projektu darba grupās cenšas panākt pienācīgu ģeogrāfisko, profesionālo un dzimumu līdzsvaru. *EFRAG* iekšējos noteikumos ir iekļautas prasības par vienas valstiskās piederības locekļu maksimālo skaitu *EFRAG* padomē un *EFRAG* TEG. Šīs prasības ir attiecinātas arī uz Eiropas laboratorijas vadības grupu. Turklāt ir noteiktas prasības arī par pienācīgu līdzsvaru profesionālās pieredzes un dzimuma ziņā.

EFRAG padomes locekļus izvirza *EFRAG* dalīborganizācijas saskaņā ar sistēmu, kas izveidota atbilstoši F. Meistada ieteikumiem. *EFRAG* TEG, tās darba grupām un padomdevēju grupām, kā arī Eiropas laboratorijas vadības grupai un tās projektu darba grupām tiek izsludināti publiski kandidātu konkursi.

¹¹ Skatīt saitē
<https://efrag.org/About/AnnualReports>

Pieteikumu skaits mēdz būt ļoti atšķirīgs. Ir īpaši maz sieviešu dzimuma kandidātu un kandidātu no Centrāleiropas un Austrumeiropas, tomēr situācija pamazām uzlabojas. Lai risinātu otro minēto problēmu, *EFRAG* 2020. gada *EFRAG* TEG rotācijas procesā, kas stājās spēkā no 2020. gada 1. aprīļa, ir iecēlusi *EFRAG* TEG locekli no Čehijas Republikas. Vadības komandā ir tikai sievietes — profesionāles savā jomā. *EFRAG* ir arī spējusi piesaistīt Eiropas laboratorijas vadības grupai un tās projektu darba grupai lielāku sieviešu dzimuma kandidātu un kandidātu no Centrāleiropas un Austrumeiropas skaitu (detalizētu informāciju par situāciju 2019. gada 31. decembrī skatīt 4. *papildinājumā*).

Lai gan šo darbību kopējie rezultāti bija pozitīvi, joprojām ir aktuāli daži iepriekšējos gados konstatētie iebildumi un ir nepieciešams turpināt darbu, lai palielinātu lietotāju, sagatavotāju un ieguldītāju skaitu, kas pašlaik ir nepietiekams. *EFRAG* būtu jāturpina rīkoties proaktīvi, apzinot to ieinteresēto personu atsauksmes, kuras ir mazāk iesaistītas *EFRAG* darbā, un jāsargās no jebkādas neobjektivitātes attiecībā uz nozari un citām interesēm.

3.2.4. EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES IESAISTĪŠANĀS AGRĪNĀ POSMĀ

EFRAG ir pietiekami labi pazīstama to ieinteresēto personu iekšējā lokā, kas ir tieši ieinteresētas SFPS. Tomēr tās redzamība šķietami samazinājās 2019. gadā tādu politikas veidotāju kā Eiropas Parlaments vidū.

EFRAG atzinīgi novērtētu *ECON* komitejas SFPS pastāvīgās grupas atjaunošanu Eiropas Parlamentā, lai varētu apmainīties viedokļiem un brīdināt par svarīgiem jautājumiem. Pretstatā iepriekšējam gadam 2019. gadā nenotika neviena viedokļu apmaiņa ar *ECON* komiteju atklātā sēdē. *EFRAG* ņēma vērā Eiropas Parlamenta 2018. gada 3. oktobra rezolūciju par 17. SFPS, iekļaujot to savā darbā ar 17. SFPS apstiprinājuma ieteikumu.

EFRAG parasti apmeklē Grāmatvedību regulējošās komitejas sanāksmes un pēc Komisijas pieprasījuma informē par notiekošo darbu un konkrētiem tematiem. Tas ļauj Grāmatvedību regulējošajai komitejai un *EFRAG* apmainīties ar viedokļiem un laikus sniegt informāciju. Grāmatvedību regulējošā komiteja apspriež apstiprinājuma ieteikuma pieprasījuma vēstules pirms to iesniegšanas *EFRAG*, lai pārliecinātos, ka tiek ņemti vērā visi attiecīgie jautājumi.

Tas, ka informācija no Parlamenta un Grāmatvedību regulējošās komitejas tiek saņemta jau agrīnā posmā, ļauj *EFRAG* iekļaut attiecīgos jautājumus savā sabiedriskajā apspriešanā par komentāru vēstules projektu vai apstiprinājuma ieteikuma projektu.

3.3. EFRAG FINANSĒŠANAS STRUKTŪRAS DAŽĀDOŠANA UN LĪDZVAROŠANA

EFRAG ir publiski un privāti finansēta organizācija, kas strādā Eiropas sabiedrības interesēs. *EFR*

Papildus naudas līdzekļiem *EFRAG* saņem mantiskus ieguldījumus, ko veic nealgotie *EFRAG* TEG, *EFRAG* padomes, darba grupu un padomdevēju grupu locekļi, kā arī ieguldījumus bezmaksas norīkojumu veidā *EFRAG* sekretariātam.

EFRAG finanšu struktūrā 2019. gadā problēmas nebija novērojamas. Kopējie izdevumi un cilvēkresursu izmaksas nepārsniedza budžetu, un saglabājās esošais darbinieku loks. Tomēr ir svarīgi, ka nākotnē *EFRAG* nodrošina ilgtermiņa finansēšanas struktūru un atrod papildu finansējuma avotus ne tikai grāmatvedības profesijas iemaksu samazinājuma rezultātā 2020. gadā un *Brexit* finanšu ietekmes dēļ, bet arī lai ņemtu vērā koronavīrusa izraisīto iespējamo negatīvo ietekmi uz atsevišķu organizāciju iemaksām.

EFRAG jau apzinās šo problēmu un meklē iespējas paplašināt tās dalīborganizāciju bāzi. *EFRAG* priekšsēdētājs Žans Pols Gozess 2019. gadā izveidoja darba grupu, kuras uzdevums ir domāt par *EFRAG* ilgtermiņa finansēšanas struktūru. Ideālā variantā *EFRAG* dalīborganizāciju bāzei būtu jāaptver visas ES dalībvalstis. Lielu atbalstu sniegtu visu ES iestāžu un dalībvalstu atbalsts, lai iedrošinātu valstu vietējās organizācijas pievienoties.

1. SABIEDRĪBAS INTEREŠU UZRAUDZĪBAS PADOME

4.1. DARBĪBU PĀRSKATS

Standartu noteikšanas vispārējā arhitektūra revīzijas, apliecinājuma, ētikas un izglītības jomā sastāv no trīs līmeņu struktūras, ko veido standartu noteikšanas padomes (*SSB*), kuras atbalsta Starptautiskā grāmatvežu federācija (*IFAC*), neatkarīga pārraudzība (*PIOB*) un pārskatatbildība publisko iestāžu uzraudzības struktūrai (*Uzraudzības grupai*).

PIOB ir neatkarīga ārēja struktūra, kuras sastāvā ir desmit locekļi, ieskaitot tās priekšsēdētāju (Komisija ir izvirzījusi 2 ES locekļus no 10), un tā pārrauga standartu noteikšanu grāmatvežiem revīzijas, ētikas un izglītības jomā. Attiecīgie standarti ir starptautiskie revīzijas standarti (*SRS*), grāmatvežu ētikas standarti un starptautiskie izglītības standarti (*SIS*). Standartu noteikšanas struktūra izriet no 2003. gada *IFAC* reformām¹², kuras tika izstrādātas, lai reaģētu uz liela mēroga uzņēmumu sabrukumu un finanšu pārskatu sniegšanas un revīzijas nepilnībām daudzās valstīs. Galvenā reforma bija *PIOB* izveide ar mērķi palielināt ieguldītāju un citu personu uzticēšanos, pārraugot, lai standartu noteikšanas padomju darbības, kas saistītas ar revīziju, pienācīgi atbilstu sabiedrības interesēm.

PIOB vispārējais uzdevums ir nodrošināt, lai tiktu ievērots pienācīgs process, pārraudzība un pārredzamība un tiktu aizsargātas sabiedrības intereses visā procesā, kas ietver revidentiem paredzētu starptautisku standartu ierosināšanu, izstrādi un pieņemšanu.

PIOB arī apstiprina standart

minētie elementi ir pienācīgi ņemti vērā. Vajadzības gadījumā *PIOB* iesaka pasākumus, lai nodrošinātu, ka standarti faktiski atbilst sabiedrības interesēm.

Atbilstoši *PIOB* 2020. gada maijā publicētajā 15. publiskajā paziņojumā¹³ skaidrotajam *PIOB* 2019. gadā ir regulāri sazinājusies ar standartu noteikšanas padomēm, kuras ir tās pārraudzībā (Starptautisko Revīzijas un apliecinājuma standartu padomi (*IAASB*), Starptautisko Grāmatvedības izglītības standartu padomi (*IAESB*) un Starptautisko Grāmatvežu ētikas standartu padomi (*IESBA*)), to trijām konsultatīvajām padomdevēju grupām, Atbilstības padomdevēju grupu, Izvirzīšanas komiteju un *IFAC* vadību.

Saskaņā ar *PIOB* ieteikumu *IAASB* tās stratēģijā nākamajiem četriem gadiem ir iekļāvusi informācijas apkopošanas aktivitātes gan attiecībā uz pieaugošajām bažām, gan revidentu lomu krāpniecības atklāšanā.

IAASB pieņēma 315. starptautisko revīzijas standartu (*ISA*) (pārskatīts). 315. SGS ir noteiktas stingrākas prasības un detalizētākas vadlīnijas par riska identificēšanu un novērtēšanu un īpašu uzsvāru uz profesionālu skepticismu un datu analītiku, ko *PIOB* ir identificējusi kā galvenos sabiedrības interešu problēmjautājumus.

PIOB arī sniedza komentārus par jaunajiem ierosinātajiem kvalitātes pārvaldības standartiem, ko *IAASB* šobrīd izstrādā, lai nodrošinātu kvalitatīvākas revīzijas un palielinātu profesionālā skepticisma nozīmi.

IESBA izdots Starptautiskais profesionālo grāmatvežu ētikas kodekss ir svarīgs rīks, kurā apvienoti pamatprincipi un noteikumi, kas virza profesionālos grāmatvežus un viņu uzņēmumus tāda uzņēmējdarbības modeļa virzienā, kurā tiek identificēti un novērsti iespējamie ētikas konflikti un neatkarības apdraudējumi. Šobrīd norisinās aktīvas diskusijas par pašreizējo praksi vienlaikus sniegt revīzijas un konsultāciju pakalpojumus. Tāpēc *PIOB* ir iedrošinājusi *IESBA* paplašināt atļauto un aizliegto ar dzīvības apdrošināšanu nesaistītu pakalpojumu projekta darbības jomu. *IESBA* 2019. gadā izdeva publisku ieteikumu par aktualizētu standartu, kas vēl vairāk ierobežotu ar dzīvības apdrošināšanu nesaistītu pakalpojumu piedāvāšanu revidētajiem uzņēmumiem, kā arī vēl citu jauna standarta projektu, saskaņā ar kuru revidentu pienākums būtu novērst ar samaksu saistīto jautājumu draudus revidentu neatkarībai (samaksu projekts).

PIOB ir arī aktīvi piedalījusies Uzraudzības grupas diskusijās par starptautisko ar revīziju saistīto standartu pašreizējā pārvaldības un pārraudzības modeļa reformu un devusi ieguldījumu “Sabiedrības interešu satvara” izveidē, kura mērķis būtu nodrošināt labāku mehānismu, lai novērtētu, kā sabiedrības intereses tiek ņemtas vērā visā standartu noteikšanas

¹³ [https://ipiob.org/wp-content](https://ipiob.org/wp-content/uploads/2020/11/PIOB-Fifteenth-Public-Report-2019-1.pdf)

procesā. Uzraudzības grupa 2020. gada 14. jūlijā publicēja ieteikumus par starptautiskās revīzijas un ētikas standartu noteikšanas sistēmas stiprināšanu¹⁴.

4.2. PĀRVALDĪBA UN PĀRSKATATBILDĪBA

PIOB locekļus ieceļ Uzraudzības grupa, kas ir tieši atbildīga par vispārējās pārvaldības pasākumiem starptautisko revīzijas, apliecinājuma, ētikas un izglītības standartu jomā.

Uzraudzības grupa, kuras locekle ir Eiropas Komisija, uzrauga, kā *PIOB* veic savus sabiedrības interešu uzdevumus, jo īpaši attiecībā uz *PIOB* standartu noteikšanas procesa pārraudzību.

Attiecībā uz iespējamajām interešu konflikta situācijām *PIOB* locekļiem un darbiniekiem jāievēro *PIOB* Rīcības kodekss. *PIOB* Rīcības kodeksa pirmais princips paredz, ka padomes locekļi un darbinieki nedrīkst iesaistīties nevienā jautājumā, saistībā ar kuru viņu spriedumu var ietekmēt interešu konflikts. Katru gadu katrs padomes loceklis paraksta deklarāciju par interešu konfliktu neesību. Nevienam no *PIOB* padomes locekļiem 2019. gadā nav ziņojis par interešu konfliktu.

4.3. 2019. GADA NORISES FINANSĒJUMA DAŽĀDOŠANAS JOMĀ

PIOB finansējums tiek veidots tā, lai saglabātu gan tās faktisko neatkarību, gan priekšstatu par tās neatkarību. Šā sabiedrības interešu mērķa sasniegšanā stabilu finansējuma avotu pareiza dažādošana palīdzētu ne tikai saglabāt finansējuma nepārtrauktību, bet arī garantēt *PIOB* neatkarību. Finansējuma avotu dažādošanas nozīmīgums tika atzīts jau Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (*IFAC*) 2003. gada reformā, kas ir pamats pašreizējai starptautisko standartu noteikšanas sistēmai, kuras daļa ir arī *PIOB*.

Kopš *PIOB* izveides 2005. gadā līdz pat 2010. gadam, kad darbību sāka Kopienas finansējuma programma, kas izveidota ar Lēmumu Nr. 716/2009/EK, tās vienīgā finansētāja bija *IFAC* (izņemot dažus mantiskus ieguldījumus, ko veica Spānija (piemēram, Madrides biroja īre)).

Līdzekļi, kas attiecīgajā gadā saņemti no *IFAC*, veido maksimālo garantēto iemaksu. Ar iemaksām, ko veic nevis *IFAC*, bet citas organizācijas, tiek aizstāta un tādējādi samazināta *IFAC* iemaksa attiecīgajā gadā. Optimālā gadījumā *IFAC* finansējuma daļai vajadzētu būt mazāk nekā pusei no *PIOB* gada izdevumu kopsummas. Taču atrast citus publiskā sektora līdzekļu devējus ir ļoti grūti. ES jau daudzus gadus ir otrs lielākais *PIOB* līdzekļu devējs. 2019. gadā *PIOB* ieņēmumi (naudas līdzekļi un mantiski ieguldījumi) sasniedza 1 858 346 EUR, un ES iemaksas bija 338 000 EUR jeb 18,18 %. *IFAC* iemaksāja 1 201 028 EUR jeb 64,62 %.

¹⁴

Regulas 9. panta 5. punktā ir noteikts, ka, ja attiecīgajā gadā *IFAC* finansējums pārsniedz divas trešdaļas no *PIOB* kopējā gada finansējuma, Komisijai ir jāierosina attiecīgajā gadā ierobežot savas gada iemaksas, lai summa nepārsniegtu 300 000 EUR. Līdz šim tas nav noticis. Tādējādi — tā kā *IFAC* finansējums nav sasniedzis regulā noteikto izšķirošo robežvērtību (66,66 %) — Komisijai nav jāpārskata savas 2019. gadā veiktās iemaksas *PIOB* budžetā.

5. SECINĀJUMI UN NĀKOTNĒ APSVERAMIE JAUTĀJUMI

Pašreizējais finansējuma programmas novērtējums, ko Eiropas Komisijas veica 2019. gadā, apliecina ES finansējuma programmas atbilstību un pievienoto vērtību. Vēl tas apstiprina, ka programma stiprina trīs finansējuma saņēmēju (SFPS fonda *EFRAG* un *PIOB*) leģitimitāti darboties Eiropas sabiedrības interešu labā, izstrādājot un popularizējot Eiropas viedokļus finanšu pārskatu un revīzijas jomā un nodrošinot šo viedokļu pienācīgu ņemšanu vērā *IASB* un *IFAC* standartu noteikšanas procesos.

Attiecībā uz SFPS fondu *IASB* veica pasākumus, lai novērstu bažas, kas radās 17. SFPS pirmsieviešanas posmā. Tā atlika ieviešanas datumu par diviem gadiem, nosakot, ka ieviešanas datums ir 2023. gada 1. janvāris, un iestrādāja 17. SFPS mērķtiecīgus grozījumus. Tomēr to, cik lielā mērā ir ņemtas vērā visas Eiropas bažas, varēs novērtēt tikai pēc tam, kad *EFRAG* būs iesniegusi Eiropas Komisijai savu apstiprinājuma ieteikumu par 17. SFPS grozījumiem.

Turklāt SFPS fonda finansējuma sadalījums 2019. gadā liecina par to, ka plaisa starp finanšu iemaksām un jurisdikcijas pārstāvību pilnvaroto padomē un *IASB* padomē ir vēl vairāk palielinājusies, lai gan situācija jau sākotnēji ir bijusi nelīdzsvarota. No reģiona “Ziemeļamerika un Dienvidamerika” ir saņemta īpaši maza finansējuma daļa (5 %), bet tam ir tikpat liels vietu skaits kā ES, kas nodrošina 38 % no kopējā finansējuma (Komisija un dalībvalstis), un lielāks vietu skaits nekā Āzijai un Okeānijai, kas nodrošina 33 % no kopējā finansējuma.

Attiecībā uz *EFRAG* Komisija ir jo īpaši atzinīgi novērtējusi visaptverošo seku analīzi, ko *EFRAG* sāka, lai atbalstītu turpmāko apstiprinājuma ieteikumu par 17. SFPS “Apdrošināšanas līgumi”, un tās būtisko nozīmi, sniedzot tehniskus ieteikumus Komisijai par alternatīvām uzskaites procedūrām attiecībā uz ilgtermiņa pašu kapitāla instrumentiem un iesakot Komisijai pieprasīt, lai *IASB* veiktu “ātru” pārskatu par pašu kapitāla instrumentu nepārklasificēšanas procedūru 9. SFPS.

PIOB neatkarīgās pārraudzības funkcija ir paredzēta, lai ieguldītājiem un citām personām apliecinātu, ka ar revīziju saistīto standartu noteikšana notiek sabiedrības interesēs. Uzraudzības grupas iesāktās reformas mērķis ir uzlabot *PIOB* pārraudzības lomu un paplašināt tās finansējuma bāzi.

1. papildinājums. SFPS 2019. gada darbību kopsavilkums

Standarts	IASB izdošanas datums	Piemērošanas datums	Publicēšanas datums <i>Oficiālajā Vēstnesī</i>
17. SFPS “Apdrošināšanas līgumi”	18.5.2017.	1.1.2023.	
Grozījumi 28. SGS “Ilgttermiņa līdzdalība asociētos uzņēmumos un kopuzņēmumos”	12.10.2017.	1.1.2019.	11.2.2019.
Ikgadējie uzlabojumi 2015.–2017. gada ciklam	12.12.2017.	1.1.2019.	15.3.2019.
Grozījumi 19. SGS “Plāna grozījumi, samazinājums vai norēķins”	7.2.2018.	1.1.2019.	14.3.2019.
Grozījumi SFPS ietvertajās atsaucēs uz konceptuālajām pamatnostādnēm	29.3.2018.	1.1.2020.	6.12.2019.
Grozījumi 3. SFPS “Uzņēmējdarbības definīcija”	22.10.2018.	1.1.2020.	22.4.2020.
Grozījumi 1. SGS un 8. SGS “Būtiskuma definīcija”	31.10.2018.	1.1.2020.	10.12.2019.
Grozījumi 9. SFPS, 39. SGS un 7. SFPS “Procentu likmju etalonu reforma (1. posms)”	26.9.2019.	1.1.2020.	16.1.2020.
1. SGS grozījumi “Finanšu pārskatu sniegšana (Saistību klasifikācija kā īstermiņa vai ilgtermiņa saistības)”	23.1.2020.	1.1.2023.	
Grozījums 16. SFPS “Noma”	28.5.2020.	1.6.2020.	
Grozījumi 17. SFPS, 9. SFPS un 4. SFPS “Atlikšanas iespēja”	25.6.2020.	1.1.2023.	
Grozījumi 9. SFPS, 39. SGS un 7. SFPS “Procentu likmju etalonu reforma (2. posms)”	27.8.2020.	1.1.2021.	

Dotāciju pieteikumos norādītie projekti	2018	2019	2020	Piezīmes
Labākas komunikācijas projekts				
Primārie finanšu pārskati	Darba plāns	Publiskotais projekts — 17.2.2019.	Darba plāns	Primārā finanšu pārskata struktūras un satura mērķtiecīga uzlabošana. Atsauksmes par publiskoto projektu gaidāmas 2020. gada ceturtajā ceturksnī.
Informācijas atklāšanas iniciatīva — informācijas atklāšanas principi	Diskusiju dokuments — 30.3.2017.	Projekta kopsavilkums publicēts 2019. gada martā		Projekts pabeigts.
Informācijas atklāšanas iniciatīva — mērķtiecīga standartu līmeņa pārskatīšana par informācijas atklāšanu	Darba plāns	Darba plāns	Darba plāns	Projekts izstrādāts, lai pārbaudītu 13. SFPS “Patiesās vērtības noteikšana” un 19. SGS “Darbinieku pabalsti” ietvertās informācijas atklāšanas prasības attiecībā pret jaunajiem norādījumu principiem, ko noteikusi IASB. Publiskotais projekts atlikts uz 2021. gada pirmo pusi.
Informācijas atklāšanas iniciatīva — grāmatvedības politika	Darba plāns	Publiskotais projekts — 1.8.2019.	Darba plāns	Projekts izstrādāts, lai uzlabotu informācijas atklāšanu par grāmatvedības politiku, piemērojot būtiskuma principu. Atsauksmes par publiskoto projektu gaidāmas 2020. gada ceturtajā ceturksnī.
Vadības komentāri	Darba plāns	Darba plāns	Atsauksmes par publiskoto projektu gaidāmas	Projekts pārskatīt un aktualizēt 1. prakses nostādnes “Vadības komentāri” kā finanšu pārskatus papildinošu un atbalstošu instrumentu.

			2021. gada pirmajā ceturksnī.	
Pētniecības projekti				
Kopīgi kontrolēta uzņēmējdarbības apvienošana	Darba plāns	Darba plāns	Diskusiju dokuments gaidāms 2020. gada ceturtajā ceturksnī.	Mērķis ir samazināt atšķirības grāmatvedībā, kas attiecas uz kopīgi kontrolētām uzņēmējdarbības apvienošanām.
Diskonta likme	Darba plāns	Projekta kopsavilkums publicēts 2019. gada februārī		Projekts pabeigts.
Dinamiska riska pārvaldība	Darba plāns	Darba plāns	Darba plāns	Makrolīmeņa riska ierobežošanas pētniecības plāns, kura mērķis ir izstrādāt grāmatvedības modeli, kas paredzēts, lai sniegtu pārskatu par riska ierobežošanas un dinamiskas riska pārvaldības ietekmi. Informācija par pamatmodeli ir gaidāma 2020. gada ceturtajā ceturksnī pirms otrā diskusiju dokumenta izstrādes.
Finanšu instrumenti ar pašu kapitāla iezīmēm	Darba plāns	Diskusiju dokuments 2018. gada jūnijā	Procesā	Skaidrojums par to, kā sniegt informāciju par finanšu instrumentiem ar saistību un pašu kapitāla iezīmēm. Mērķis ir precizēt 32. SGS "Finanšu instrumenti: informācijas sniegšana" prasības. Lēmums par projekta virzību gaidāms 2020. gada ceturtajā

				ceturksnī.
Nemateriālā vērtība un tās samazinājums	Darba plāns	Darba plāns	Diskusiju dokuments — 19.3.2020.	Pētniecības projekts ar mērķi nodrošināt nemateriālās vērtības samazinājuma savlaicīgu atzīšanu. Mērķis ir uzlabot 36. SGS prasības.
Likmju regulēšanas pasākumi	Darba plāns	Darba plāns	Publiskotais projekts gaidāms 2020. gada ceturtajā ceturksnī.	Projekta mērķis ir uzskaitīt likmju regulēšanas ietekmi, ja uzņēmumu cenu politika tiek regulēta.
Ieguves darbības		Darba plāns	Darba plāns	Pētniecības projekts, lai apsvērtu uzlabojumus 6. SFPS “Minerālresursu izpēte un novērtēšana”. Pārskata izpēte 2021. gada pirmajā pusē.
Pensiju pabalsti, kas ir atkarīgi no aktīvu rentabilitātes		Darba plāns	Darba plāns	Izpētes projekts, lai izstrādātu priekšlikumus par šaura mēroga grozījumu 19. SGS “Darbinieku pabalsti” attiecībā uz pensiju pabalstiem, kas ir atkarīgi no aktīvu rentabilitātes. Pārskata izpēte 2020. gada ceturtajā ceturksnī.
10. SFPS, 11. SFPS un 12. SFPS pēcieviešanas pārbaudes		Darba plāns	Darba plāns	Pārbaude, kuras mērķis ir novērtēt 10. SFPS “Konsolidētie finanšu pārskati”, 11. SFPS “Kopīgas struktūras” un 12. SFPS “Informācijas atklāšana par līdzdalību citos uzņēmumos” ietekmi. Informācijas pieprasījums gaidāms 2020. gada ceturtajā ceturksnī.
Saglabāšanas projekti — grozījumi ar šauru darbības jomu				
Grāmatvedības politika un	Darba plāns	Darba plāns	Grozījums gaidāms	Skaidrojums par atšķirību starp grāmatvedības politiku un aplēsēm.

grāmatvedības aplēses (Grozījumi 8. SGS)			2020. gada ceturtajā ceturksnī.	
Grāmatvedības politikas izmaiņas (Grozījums 8. SGS)	Darba plāns	Publiskotais projekts — 26.3.2018.	Darba plāns	Paredzēts, lai pazeminātu neizpildāmības sliekšni attiecībā uz brīvprātīgu izmaiņu retrospektīvu piemērošanu grāmatvedības politikā. Lēmums par projekta virzību gaidāms 2020. gada ceturtajā ceturksnī.
Atlīdzības izmaksu pieejamība (Grozījumi 14. SFPSIK)	Darba plāns	Darba plāns	Darba plāns	Skaidrojums par to, kad trešām personām ir tiesības pieņemt konkrētus lēmumus par uzņēmuma definētu pabalstu plānu.
Maksa 10 procentu apmērā par atzīšanas pārtraukšanas pārbaudi (Grozījums 9. SFPS)	Darba plāns	Darba plāns	Grozījums izdots 2020. gada 14. maijā	Projekts pabeigts.
Nomas veicināšanas maksājumi (Grozījums 13. ilustratīvajā piemērā, kas pievienots 16. SFPS)	Darba plāns	Publiskotais projekts 2019. gada maijā	Grozījums izdots 2020. gada 14. maijā	Projekts pabeigts.
8. SFPS uzlabojumi — darbības segmenti	Publiskotais projekts — 29.3.2017.	Projekta kopsavilkums 2019. gada februārī		Projekts pabeigts pēc atsauksmēm, kas saņemtas, apspriežot publiskoto projektu.
Pamatlīdzekļi – ieņēmumi pirms	Publiskotais projekts —	Darba plāns	Grozījumi izdoti	Projekts pabeigts.

paredzētās lietošanas (Grozījumi 16. SGS)	20.6.2017.		2020. gada 14. maijā	
Nodokļi patiesās vērtības noteikšanā (Grozījumi 41. SGS)		Darba plāns	Grozījumi izdoti 2020. gada 14. maijā	Projekts pabeigts.
IBOR reforma un tās ietekme uz finanšu pārskatiem		1. posms izdots 2019. gada 26. septembrī	2. posms izdots 2020. gada 27. augustā	Projekts pabeigts.
Apgrūtināši līgumi — līguma izpildes izmaksas (Grozījums 37. SGS)		Publiskotais projekts — 13.12.2018.	Grozījums izdots 2020. gada 14. maijā	Projekts pabeigts.
Meitasuzņēmums kā pirmreizējs standartu pieņēmējs (Grozījumi 1. SFPS)		Darba plāns	Grozījumi izdoti 2020. gada 14. maijā	Projekts pabeigts.
MVU paredzēto SFPS visaptveroša pārskatīšana 2019. gadā		Darba plāns	Darba plāns	MVU paredzēto SFPS otrā visaptverošā pārskatīšana.
Atliktais nodoklis, kas saistīts ar aktīviem un saistībām, kuras izriet no viena darījuma (Grozījumi 12. SGS)		Publiskotais projekts — 17.7.2010.	Darba plāns	Izmaiņas prasībās saistībā ar atliktā nodokļa uzskaiti, kad subjekts uzskaita tādus darījumus kā, piemēram, nomas vai likvidācijas saistības, atzīstot gan aktīvu, gan saistības. Lēmums par projekta virzību gaidāms 2020. gada novembrī.

Nepietiekama apmaināmība (Grozījumi 21. SGS)		Darba plāns	Darba plāns	Grozījumi, kas attiecas uz tūlītējo valūtas maiņas kursu, ko subjekts izmanto, kad divu valūtu apmaināmība ir nepietiekama. Publiskotais projekts gaidāms, bet vēl nav noteikts datums.
Noteikumi — mērķtiecīgi uzlabojumi		Darba plāns	Darba plāns	Ierosinājumi par trīs mērķtiecīgiem uzlabojumiem 37. SGS “Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi”. Saistību definīcijas un prasību attiecībā uz saistību identificēšanu saskaņošana ar finanšu pārskatu sagatavošanas <i>konceptuālajām pamatnostādņēm</i> ; divu aspektu precizēšana attiecībā uz noteikšanas prasībām. Lēmums par projekta virzību gaidāms, bet vēl nav noteikts datums.

2. papildinājums. SFPS fonda 2019. gada finansējuma sadalījums

SFPS fonda finansējuma sadalījums						
Finanšu devēji	Iemaksas, 2019	Iemaksas, 2018	Iemaksas, 2017	Pilnvaroto skaits	Attīstība pie nemainīga valūtas kursa	
					2019/2018	2018/2017
Starptautiski revīzijas uzņēmumi	19,8 %	24,0 %	34,7 %		-29,7 %	-31,8 %
Eiropas Komisija	20,7 %	18,5 %	16,5 %		0,5 %	2,0 %
ES dalībvalstis	17,8 %	17,2 %	15,9 %	6	-6,5 %	-4,0 %
Āzija un Okeānija	33,5 %	30,8 %	23,9 %	6	-0,8 %	7,9 %
Ziemeļamerika un Dienvidamerika	5,1 %	6,1 %	5,8 %	6	-21,4 %	-10,8 %
Āfrika	0,0 %	0,6 %	0,5 %	1	-94,8 %	0,0 %
Citi	3,0 %	2,7 %	2,6 %	3	-2,5 %	-5,4 %
Kopā				22	-10,6 %	-9,7 %

Avots: SFPS fonds

3. papildinājums. EFRAG 2019. gada finansējuma sadalījums

IEMAKSAS 000 EUR		
	2019	2018
Eiropas ieinteresēto personu organizācijas		
<i>Accountancy Europe</i>	240	300
<i>BUSINESSEUROPE</i>	125	125
<i>INSURANCE EUROPE</i>	75	75
<i>EBF</i>	75	75
<i>ESBG</i>	75	75
<i>EACB</i>	75	75
<i>EFAA</i>	25	25
<i>EFFAS</i>	15	15
<i>Kopā</i>	705	765
Valstu organizācijas		
Francija	350	350
Vācija	350	350
Apvienotā Karaliste	350	350
Itālija ¹⁵	290	290
Zviedrija	100	100
Dānija	50	50
Nīderlande	50	50
Spānija	50	50
Luksemburga	10	10
<i>Kopā</i>	1600	1600

Avots: EFRAG

4. papildinājums. Informācija par dzimumu līdzsvaru EFRAG 2019. gada 31. decembrī

Grupa	Vīriešu īpatsvars	Sieviešu īpatsvars	Centrāleiropas un Austrumeiropas pārstāvju īpatsvars	Valstspiederību skaits
EFRAG padome	76 %	24 %	0 %	9
EFRAG TEG	81 %	19 %	0 % (no 2020. gada 1. aprīļa — 6 %)	8 (no 2020. gada 1. aprīļa — 9)
EFRAG TEG darba grupas un padomdevēju grupas	81 %	19 %	2 %	No 5 līdz 14
Eiropas laboratorijas vadības grupa	59 %	41 %	12 %	13
Eiropas laboratorijas projekta darba	52 %	48 %	13 %	13

¹⁵ Daļu 2018. gada OIC norīkoja vienu darbinieku EFRAG — atbilstošā summa gadā ir aptuveni 60 tūkstoši EUR.

grupa					
EFRAG sekretariāts					
Pārvalde	0 %		100 %	0 %	3
Tehniskie darbinieki	50 %		50 %	14 %	10
Atbalsta personāls	0 %		100 %	0 %	3

Avots: EFRAG